

PIIRIÜLETUSE OOTEJÄRJEKORRA INFOSÜSTEEMI ja
PIIRIÜLETUSE OOTEALADE TEHNILINE
KIRJELDUS

SISUKORD

HD Lisa PIIRIÜLETUSE OOTEJÄRJEKORRA INFOSÜSTEEMI ja PIIRIÜLETUSE OOTEALADE TEHNILINE KIRJELDUS.....	2
1. Taust	2
2. Halduslepingu ese ja eesmärk	2
3. Teenuse pakkuja kohustused.....	3
4. Infosüsteemi funktsionaalsed nõuded.....	3
5. Mittefunktsionaalsed nõuded	8
6. Nõuded C- ja D-kategooria sõidukite piiriületuse ootealale	12
7. Nõuded A- ja B-kategooria sõidukite piiriületuse ootealale	13
Lisa 1 Infosüsteemi detailsed logimise põhimõtted ja miinimumnõuded logikirjele.....	14
1. Logimise põhimõtted	14
2. Miinimumnõuded logikirjele	15
Lisa 2 Piirikontrolli andmekogu (edaspidi PIKO) liidese tehniline kirjeldus.....	15

HD Lisa PIIRIÜLETUSE OOTEJÄRJEKORRA INFOSÜSTEEMI ja PIIRIÜLETUSE OOTEALADE TEHNILINE KIRJELDUS

1. Taust

Riigipiiri seaduse kohaselt on Narva, Koidula ja Luhamaa piiripunktidesse sisenemise korraldamiseks vajalik pidada riigipiiri seaduse (edaspidi ka *RiPS*) § 8⁴ sätestatud piiriületuse ootejärjekorra andmekogu, mille ülesandeks on piiriületuse ootejärjekorra korraldamine ning riigipiiri seaduse § 8¹ sätestatud piiriületuse ooteala, mille ülesandeks on sõidukite piiripunkti sisenemise korraldamine vastavalt võetud ootejärjekorra kohale.

Tulenevalt riigipiiri seadusest võib valdkonna eest vastutav minister sõidukite piiripunkti sisenemise korraldamise ülesande ja andmekogu haldamise ülesande halduslepinguga üle anda kohalikule omavalitsusele või eraõiguslikule juriidilisele isikule. Tulenevalt riigipiiri seaduse § 8² lõikest 6 lähtub valdkonna eest vastutav minister sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise ülesande üleandmiseks halduslepingu sõlmimise või sõlmimata jätmise otsustamisel ja lepingu tingimuste sätestamisel erinevatest tähtsust omavatest asjaoludest, sealhulgas konkreetse maanteepiiripunkti piiriületuse ootejärjekorra korraldamise vajadusest, otstarbekusest, samuti piiriületuse eeldatava ooteaja pikkusest.

2. Halduslepingu ese ja eesmärk

Halduslepingu esemeks on riigipiiri seaduse § 8⁴ sätestatud piiriületuse ootejärjekorra andmekogu¹ andmete töötlemiseks vajaliku infosüsteemi (edaspidi *infosüsteem*) tehniline realiseerimine, majutamine ja haldamine ning riigipiiri seaduse § 8¹ sätestatud sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamine.

Avaliku konkursi eesmärgiks on leida pakkuja, kes:

- 2.1 Realiseerib, majutab ja haldab tehnilisele kirjeldusele vastava infosüsteemi alates 23.05.2016;
- 2.2 Korraldab infosüsteemi kaudu ootejärjekorras koha võtmist ja sõidukite piiripunkti suunamist kõikidelt ootealadelt (Sillamäe, Narva, Koidula, Luhamaa) alates 23.05.2016;
- 2.3 Tagab läbi Koidula piiripunkti Eestist lahkuvatele ootejärjekorra koha võtnud C- ja D-kategooria sõidukitele ning läbi Narva piiripunkti Eestist lahkuvatele, Narvast, Narva-Jõesuust ja Vaivara vallast teekonda alustanud C-kategooria sõidukitele ning D-kategooria sõidukitele tehnilisele kirjeldusele vastava C- ja D-kategooria sõidukite piiriületuse ooteala alates 23.05.2016;
- 2.4 Tagab läbi Luhamaa piiripunkti Eestist lahkuvatele ootejärjekorra koha võtnud C- ja D-kategooria sõidukitele tehnilisele kirjeldusele vastava C- ja D-kategooria sõidukite piiriületuse ooteala alates 05.11.2016;
- 2.5 Tagab läbi Narva piiripunkti Eestist lahkuvatele ootejärjekorra koha võtnud A- ja B-kategooria sõidukitele tehnilisele kirjeldusele vastava A- ja B- kategooria sõidukite piiriületuse ooteala alates 23.05.2016.

---

¹ Siseministri 11. augusti 2010. aasta määrus nr 34 "Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu põhimäärus"
<https://www.riigiteataja.ee/akt/107022013004>

- 2.6 Olema alates **23.05.2016** võimaluse olemasolul valmis 30 (kolmekümne) päevase etteteatamise ajaga teenindama ootealal läbi Koidula piiripunkti ministeeriumi määratud perioodil Eestist lahkuvaid ootejärjekorra koha võtnud A- ja B- kategooria sõidukeid. A- ja B- kategooria sõidukite ootealana võib vabade kohtade olemasolul kasutada C- ja D-kategooria sõidukite ooteala.
- 2.7 Olema alates **05.11.2016** võimaluse olemasolul valmis 30 (kolmekümne) päevase etteteatamise ajaga teenindama ootealal läbi Luhamaa piiripunkti ministeeriumi määratud perioodil Eestist lahkuvaid ootejärjekorra koha võtnud A- ja B- kategooria sõidukeid. A- ja B- kategooria sõidukite ootealana võib vabade kohtade olemasolul kasutada C- ja D-kategooria sõidukite ooteala.

3. Teenuse pakkuja kohustused

- 3.1 Infosüsteemi haldamine (hanke tehnilisele kirjeldusele vastav infosüsteem koos vajaliku dokumentatsiooniga (infosüsteemi tehniline kirjeldus, kasutajajuhend, infosüsteemi registreerimine/uuendamine RIHA-s jmt);
- 3.2 Nõuetele vastava infosüsteemi tagamine:
- 3.2.1 infosüsteemi haldamiseks vajalike vahendite (kasutajate haldus, logide haldus, liideste haldus, sisuhaldus) arendamine;
- 3.2.2 ISKE K2T2S1 turvaklassile vastava ja keskmise (M) turbeastme nõuetele vastava tarkvara olemasolu (vajalik ISKE audit);
- 3.2.3 ootejärjekorras koha võtnud sõidukite tuvastamine ootealalt piiripunkti suunamisel;
- 3.3 Ootejärjekorra korraldamine (sõidukite ootejärjekorda võtmine, teavitamine, ootejärjekorra info edastamine piiripunkti suunamist ootavatele sõidukitele, ootejärjekorras koha võtnud sõidukite piiripunkti suunamise korraldamine jne);
- 3.4 Koolituse läbiviimine kuni 20-le (kahekümnele) Politsei-ja Piirivalveameti ametnikule (koolitusmaterjalid tehakse kättesaadavaks kõigile kasutajatele);
- 3.5 Veebilehe www.eestipiir.ee ja www.estonianborder.eu haldamine;
- 3.6 Vastava kategooria² sõidukitele piiriületuse ooteala tagamine ja haldamine.

4. Infosüsteemi funktsionaalsed nõuded

4.1 Üldnõuded:

- 4.1.1 infosüsteemi funktsionaalsused peavad olema kasutatavad vähemalt eesti, vene ja inglise keeles;
- 4.1.2 infosüsteemi kasutaja peab saama valida infosüsteemi kasutamise keelt;
- 4.1.3 infosüsteemis kuvatav sisu ja funktsionaalsused peavad olema kasutatavad ka väikekraanidelt (nutitelefon, tahvelarvuti);
- 4.1.4 infosüsteem peab võimaldama juurdepääsu tuvastatud ja tuvastamata kasutajale;
- 4.1.5 juurdepääs tuvastatud kasutajale peab olema võimalik vähemalt ID-kaardi, Mobiil-ID ning kasutajanime ja salasõnaga. Tagatud peab olema võimalus kasutajanime/salasõna taastamiseks;
- 4.1.6 tagatud peavad olema infoüsteemi kasutajarollid vastavalt punktis 4.3 kirjeldatule.

4.2 Infosüsteem peab võimaldama:

- 4.2.1 võtta sõidukile piiriületuse ootejärjekorra koht broneerimise teel³ (valida isikule sobiv aeg piiriületuseks) Siseministriumile kuuluvate veebilehtede www.eestipiir.ee või

---

² Narva ooteala teenindab A-, B-, ja D-kategooria sõidukeid ning neid Narva maanteepiiripunkti läbida soovivaid C-kategooria sõidukeid, mis alustavad teekonda Narvast, Narva-Jõesuust ja Vaivara vallast. Luhamaa ooteala teenindab alates 05.11.2016 C- ja D-kategooria sõidukeid (vajadusel A- ja B- kategooria sõidukeid).

- www.estonianborder.eu kaudu või telefoni teel (helistades või mobiilirakenduse kaudu). Broneerimisel väljastatakse ootejärjekorra koha võtnud sõidukile broneeringu tuvastamist võimaldav tunnus (QR kood vms) ja/või broneeringunumber;
- 4.2.2 broneerida A- ja B- kategooria sõidukile piiriületuse ootejärjekorra koht elavasse järjekorda veebi ja telefoni teel või võtta ootejärjekorra koht elavasse järjekorda ilmudes selleks isiklikult kohale infosüsteemi haldaja poolt määratud kohta. Koha võtmisel elavasse järjekorda väljastatakse ootejärjekorra koha võtnud sõidukile punktis 4.2.11 nimetatud info;
  - 4.2.3 broneerida C- ja D- kategooria sõidukile piiriületuse ootejärjekorra koht elavasse järjekorda veebi ja telefoni teel või ilmudes selleks isiklikult kohale infosüsteemi haldaja poolt selleks määratud kohta⁴;
  - 4.2.4 broneerida ootejärjekorra koht eelisjärjekorras riigipiiri seaduse § 8⁵ lõikes 4⁵ sätestatud juhtudel;
  - 4.2.5 menetleda eelisjärjekorra koha taotlusi juhtudel, kui piiriületuseks on muu mõjuv ja kiireloomuline vajadus;
  - 4.2.6 broneerida ootejärjekorra koht eraldi järjekorras riigipiiri seaduse § 8⁵ lõikes 5¹ sätestatud juhul (AEO sõidukid);
  - 4.2.7 broneerida ootejärjekorra koht C- kategooria sõidukite ootejärjekorda tollideklaratsiooni omaval B- kategooria sõidukil;
  - 4.2.8 võimaldama sõidukite piiripunkti suunamise peatamist ja koha broneerinud isikute teavitamist piiripunkti suunamise peatamisest;
  - 4.2.9 võimaldama võtta ootejärjekorra koht sõidukite kategooriate kaupa eraldi (sealhulgas ootejärjekorra koha võtmine riigipiiri seaduse § 8⁵ lõikes 5¹ sätestatud sõidukile);
  - 4.2.10 suurendada või vähendada piiripunkti kutsutavate sõidukite arvu;
  - 4.2.11 saada piiriületuse ootejärjekorras koha võtnud isikul teavet vähemalt sõiduki järjekorrakoha, eeldatava järjekorras ootamise aja, eeldatava piiriületuse aja ja piiripunkti suunamise kohta järgmiselt:
    - 4.2.11.1 isikul, kes võttis sõidukile piiriületuse ootejärjekorra koha broneerimise teel, edastada teave vastavalt isiku valikule kas e-posti või sõnumi teel. Kui isik on valinud teabe saamiseks mõlemad teavitamise viisid, võib teenuse pakkuja valida enda äranägemisel ühe neist. Ette võib näha ka muid teabe edastamise viise;
    - 4.2.11.2 isikul, kes võttis sõidukile piiriületuse ootejärjekorra koha elavasse järjekorda, saada punktis 4.2.11 nimetatud info piiriületuse ootejärjekorra koha võtmisel;
  - 4.2.12 kontrollida ootealalt piiripunkti saabunud sõiduki järjekorrakoha olemasolu infosüsteemi kaudu;
  - 4.2.13 lugeda sõiduk infosüsteemis piiri ületanuks piirikontrolli andmekogus vastava märke tegemisel;
  - 4.2.14 kuvada veebilehel informatsiooni reaalajas järjekordade kohta piiripunktide kaupa;
  - 4.2.15 sõidukiga piiriületuse ootealale sisenemise, sõiduki piirile suunamise ja sõiduki ootealalt väljumise ning piiripunkti sisenemise vastavalt võetud ootejärjekorrakohale;
  - 4.2.16 võimaldama broneeringu teinud isikule edastada teavet piiriületuse aja muutuste kohta;
  - 4.2.17 võimaldama muuta A-, B- ja D- kategooria sõidukite puhul broneeringu aega;

---

³ Sõidukiga piiriületuseks aja broneerimisel saab isik valida piiriületuseks sobiva kuupäeva ning kellaaja, mis tagab üldjuhul piiriületuse valitud ajal. Broneeringute jaoks eraldatakse kuni 80% igas täistunnis piirile suunatavate sõidukite arvust.

⁴ C- ja D-kategooria sõidukite piiriületuse ooteala.

⁵ Eelisjärjekorras piiriületuseks võib võtta ootejärjekorra koha: 1) sõidukile, mis veab rahvusvahelise delegatsiooni liiget või välisriikide diplomaatilise esinduse või konsulaarasutuse töötajat 2) sõidukile, mille veoseks on tolliseaduse § 59¹ lõike 2 alusel kehtestatud ajatundlike kaupade nomenklatuuris olev kaup 3) sõidukile, millel on eelisjärjekorras piiriületuseks rahvusvahelisest kokkuleppes või välislepingust tulenev õigus 4) A-või A-1 kategooria sõidukile 5) sõidukile, mille piiriületuseks on muu mõjuv ja kiireloomuline vajadus.

- 4.2.18 võimaldama muuta C- kategooria sõiduki broneerimisel kasutatud andmeid eeldusel, et tollidokumendi MRN number ei muutu;
- 4.2.19 võimaldama teostada kõikide infosüsteemi parameetrite alusel otsinguid vastavalt kasutajarollile.

4.3 Infosüsteemi kasutajarollid

4.3.1 Administraator:

- 4.3.1.1 omab kõiki infosüsteemi kasutajarollide õigusi.

4.3.2 Logide kontrollija;

- 4.3.2.1 saab erinevate parameetrite järgi kontrollida kasutajate logisid.

4.3.3 Järelkontrollija:

- 4.3.3.1 saab erinevate parameetrite järgi teostada kõikide ootealade ja piiripunktide ulatuses otsinguid (v.a logid).

4.3.4 Piirivalvur (õigused ainult kindla ooteala ulatuses):

- 4.3.4.1 saab fikseerida ootealalt väljunud sõidukite piiriületamise või selle tõkestamise;
- 4.3.4.2 saab peatada sõidukite kutsumise piirile;
- 4.3.4.3 saab vaadata ootealalt väljunud sõiduki ja juhi andmeid;
- 4.3.4.4 saab kutsuda sõidukeid piirile.

4.3.5 Piiripunkti järelkontrollija (õigused ainult kindla ooteala ulatuses):

- 4.3.5.1 saab teostada otsinguid erinevate parameetrite järgi;
- 4.3.5.2 saab suurendada/vähendada piiripunkti kutsutavate sõidukite hulka (puhvri seadistamine).

4.3.6 Taotluste menetleja:

- 4.3.6.1 saab menetleda eelisjärjekorra taotlusi;
- 4.3.6.2 saab anda tagasisidet süsteemi kasutajate poolt esitatud küsimustele.

4.3.7 Kontohaldur:

- 4.3.7.1 saab luua kasutajaid ja kasutajagruppe.

4.3.8 Tuvastamata kasutaja:

- 4.3.8.1 saab veebi vahendusel broneerida ootejärjekorra kohta (andmeväljade⁶ täitmine manuaalne);
- 4.3.8.2 ootejärjekorra koha broneerimisel saab jälgida enda järjekorrakohta ja piirile suunamise aega veebilehelt talle infosüsteemi poolt omistatud unikaalse tunnuse (broneeringunumber vms) alusel;
- 4.3.8.3 saab sama ooteala piires broneeringut muuta (telefoni teel, tasuta, jääb kehtima juba omistatud unikaalne tunnus);
- 4.3.8.4 saab broneeringu tühistada (telefoni teel, tasuta);
- 4.3.8.5 saab võtta ootejärjekorra koha elavasse järjekorda (nt iseteeninduskioskis sõiduki reg/nr ja juhi nime sisestamine parklasse sisenemisel);
- 4.3.8.6 saab luua kasutajakonto;
- 4.3.8.7 saab tellida lisateenuseid (nt täiendav sõnum ootejärjekorra koha broneerimisel, sõnum ootejärjekorra koha võtmisel elavasse järjekorda jmt).

4.3.9 Tuvastatud kasutaja (kasutajakontot omav füüsiline isik):

---

⁶ Siseministri 11.08.2010. aasta määrus nr 34 "Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu põhimäärus"
<https://www.riigiteataja.ee/akt/107022013004>

- 4.3.9.1 saab veebi vahendusel broneerida ootejärjekorra koha (kasutades eeltäidetud andmevälju);
- 4.3.9.2 saab jälgida enda järjekorra kohta ja piirile suunamise aega veebilehelt talle infosüsteemi poolt omistatud unikaalse tunnuse (broneeringunumber vms) alusel;
- 4.3.9.3 saab esitada taotlusi riigipiiri seaduse § 8⁵ lõikes 4 sätestatud alustel eelisjärjekorras piiriületuseks;
- 4.3.9.4 saab sama ooteala piires broneeringut muuta (telefoni teel ja veebilehe kaudu, tasuta, jääb kehtima juba omistatud unikaalne tunnus);
- 4.3.9.5 saab broneeringuid tühistada (telefoni teel ja veebilehe kaudu, tasuta);
- 4.3.9.6 saab võtta ootejärjekorra koha elavasse järjekorda (nt iseteeninduskioskis sõiduki reg/nr ja juhi nime sisestamine parklasse sisenemisel);
- 4.3.9.7 saab vaadata enda kohta käivat ajalugu;
- 4.3.9.8 saab esitada taotlusi endale ja ühele sõidukile mitme järjekorrakoha broneerimiseks;
- 4.3.9.9 saab tellida lisateenuseid (nt täiendav sõnum ootejärjekorra koha broneerimisel, sõnum ootejärjekorra koha võtmisel elavasse järjekorda jmt).
- 4.3.10 Äriklient (kasutajakontot omav juriidiline isik, omab kõiki tuvastatud kasutaja funktsioone infosüsteemis):
  - 4.3.10.1 omab kõiki punktis 4.3.9 kirjeldatud tuvastatud kasutaja funktsioone infosüsteemis;
  - 4.3.10.2 saab hallata (broneerida, jälgida ootejärjekorra kohti, muuta ja tühistada sõidukite broneeringuid jne mitmele ettevõtte sõidukile) kõiki ettevõtte sõidukeid.

4.4 Nõuded infole veebilehel www.eestipiir.ee ja www.estonianborder.eu

- 4.4.1 Veebilehel peab eesti, inglise ja vene keeles olema leitav vähemalt järgmine informatsioon:
  - 4.4.1.1 piiripunktide ja ootealade tegevust reguleerivad õigusaktid (seadused, määrused, sisekorraeeskirjad jmt);
  - 4.4.1.2 piiripunktide asukohad ja kontaktandmed;
  - 4.4.1.3 piiripunktidega seotud ootealade asukohad ja kontaktandmed ning soovitatav liikumismarsruut ootealale ning ootealalt piiripunkti (koos kaardiga);
  - 4.4.1.4 piiriületusjärjekorra pikkus piiripunktide ja sõidukite kategooriate kaupa ajaliselt ja arvuliselt (andmed infosüsteemist);
  - 4.4.1.5 piiriületusjärjekorra pikkus piiripunktide kaupa broneeringuga koha võtnud ja elava järjekorra koha võtnud sõidukite kaupa sõidukite kategooriate lõikes (andmed infosüsteemist);
  - 4.4.1.6 piiripunkti suunatavad sõidukid (sõidukile ootejärjekorra koha võtmisel väljastatud tunnus, mille kaudu on võimalik jälgida sõiduki järjekorrakoha kohta veebis ja ooteala tablool);
  - 4.4.1.7 pakutavate teenuste hinnakiri;
  - 4.4.1.8 tagasiside esitamise võimalus tuvastatud kasutajale infosüsteemi ja/või ooteala kohta (infosüsteemi haldajal on kohustus kaebustele vastata, vajadusel võimalus kaasata taotluste menetleja);
- 4.4.2 Veebilehel ei tohi olla reklaami;
- 4.4.3 Veebilehte täiendatakse ja kaasajastatakse jooksvalt infosüsteemi haldaja poolt
- 4.4.4 Veebilehel peab olema rubriik “Korduma Kippuvad Küsimused”;
- 4.4.5 Veebilehel peab olema operatiivne info teenuse häiretest ja häirete kõrvaldamise ajast;
- 4.4.6 Veebilehel peavad olema klienditeeninduse kontaktid (telefon, e-posti aadress).

4.5 Klassifikaatorid ja seadistatavad parameetrid

- 4.5.1 Broneerimise aeg - periood, millal on võimalik broneerida piiriületuseks aeg (vaikimisi 90 päeva, perioodiliselt avatavad ootealad 30 päeva);
- 4.5.2 Maksimaalne broneeringute arv tunnis – määratletud broneeritavate kohtade arv ühes tunnis. Seadistatav piiripunkti põhisel;

- 4.5.3 Maksimaalne hilinemise aeg- kui palju võib sõiduk hilineda ootealale enne, kui sõiduki andmed kustutatakse infosüsteemist. Vaikimisi seadistatud 2 tundi;
- 4.5.4 Ootealalt piiripunkti jõudmise aeg – aeg, mille jooksul peab sõiduk jõudma ootealalt piiripunkti. Vaikimisi kõikidel ootealadel seadistatud 1 tund. Muudetav ootealade kaupa;
- 4.5.5 Broneeringute arvu seadistamine - eraldi peab olema võimalus seadistada tuvastatud, tuvastamata ja ärikliendi broneeringute arvu. Võimalus määratleda kasutajatele eraldi broneeringute arv (vaikimisi on arv 1);
- 4.5.6 Eelisjärjekorra võtmise alused – riigipiiri seadusest tulenevate eelisjärjekorra koha võtmise aluste loetelu. Aluseid on võimalik lisada ning muuta.

4.6 Otsing

4.6.1 Infosüsteem peab võimaldama teostada otsingut järgmiste infosüsteemi parameetrite alusel:

- 4.6.1.1 sõiduki kategooria;
  - 4.6.1.2 piiripunkti nimetus;
  - 4.6.1.3 ooteala;
  - 4.6.1.4 järjekorra tüüp (broneering, elav järjekord, eelisjärjekord);
  - 4.6.1.5 eelisjärjekorra seaduslik alus (vastavalt RiPS § 8⁵ lg 4);
  - 4.6.1.6 järjekorrakoha võtnud sõiduki staatus (ootealale saabumata, ootealale/parklasse saabunud, piiripunkti kutsutud, hilinevad, väljunud piirile, tühistatud, piiri ületanud, tagasilükatud);
  - 4.6.1.7 broneeringu lisamise aeg;
  - 4.6.1.8 ootealale saabumise aeg;
  - 4.6.1.9 piiripunkti kutsumise aeg;
  - 4.6.1.10 ootealalt väljumise aeg;
  - 4.6.1.11 järjekorra koha sulgemise aeg;
  - 4.6.1.12 sõiduki juhi nimi;
  - 4.6.1.13 sõiduki riiklik registreerimisnumber;
  - 4.6.1.14 tolliviite number (MRN);
  - 4.6.1.15 tolliviite numbri vahemik;
  - 4.6.1.16 ootejärjekorra koha number.
- 4.6.2 Otsingu tegemine peab võimaldama leida sarnaseid nimekujusid;
- 4.6.3 Otsingut peab olema võimalik teostada sõnaosa järgi;
- 4.6.4 Võimalik peab olema kasutada korruga erinevaid otsingukriteeriume;
- 4.6.5 Otsing peab töötama mitme sõna või fraasi otsingulahtrisse sisestamisel;
- 4.6.6 Otsingus ei eristata suuri ega väikeseid tähti.

5. Mittefunktsionaalsed nõuded

5.1 Üldnõuded

5.1.1 infosüsteem on veebipõhine;

5.1.2 andmekogu⁷ asub infosüsteemi teenuse pakkuja serveril;

5.1.3 infosüsteem peab töötama kõikide enamkasutatavate veebibrauserite ja operatsioonisüsteemidega.

5.2 Nõuded jõudlusele⁸

5.2.1 infosüsteem peab võimaldama võtta aastas järjekorra koha orienteeruvalt kuni 600 000 sõidukile (*Nt piiriületuste arv 2015.aastal: ca 463 000 sõidukit, keskmine piiriületuste arv päevas 1270, mis pühade perioodil võib kahekordistuda*);

5.2.2 infosüsteemis tehtavate toimingute hulk ajaühikus: maksimaalne hulk kuni 100 toimingut minutis;

5.2.3 üheaegsete kasutajate arv kokku: maksimaalselt 220 kasutajat;

5.2.4 teenuse tööaeg: ööpäevaringne;

5.2.5 lubatav summaarne seisak nädalas: 2 tundi;

5.2.6 andmete taastamise aeg: 24 tundi arhiveeritud andmetele, 1 tund aktiivses kasutuses olevatele andmetele;

5.2.7 maksimaalne aktsepteeritav andmekadu: 8 tundi;

5.2.8 teenuse pakkujal on kohustus kõrvaldada teenuse katkestus 2 tunni jooksul selle tekkimisest arvates.

⁷ Siseministri 11. augusti 2010. aasta määrus nr 34 "Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu põhimäärus"
<https://www.riigiteataja.ee/akt/107022013004>

⁸

	A-ja B-kategooria	C-kategooria	D-kategooria
Narva PP			
Narva PP 2013	198 132	43 188	13 358
2014	193 937	36 399	12 518
2015	226 435*	38 476**	11 488***
Koidula PP			
2013	66 000	32 784	1714
2014	51 569	29 618	2049
2015	43528*	22 615	1968***
Luhamaa PP			
2013	127 201	32 600	2622
2014	109 269	29 507	2615
2015	94 496*	21 711	2345***

*Kõikide piiripunktide kaudu 2015. aastal Eesti Vabariigist väljunud A- ja B-kategooria sõidukite piiriületuste koguarvust moodustab A-kategooria sõidukite arv 0,4% (ca 1500 sõidukit).

** AS Sillamäe Sadam korraldab väljastpoolt Narva linna, Narva-Jõesuu linna ja Vaivara valla territooriumi teekonda alustavate C-kategooria sõidukite Narva piiripunkti sisenemist Sillamäe ooteala kaudu. 2015.a aastal kasutas Sillamäe ooteala ca 85% Narva suunal liikuvatest C-kategooria sõidukitest.

***Broneeringutasust vabastatud D- kategooria sõidukite (kindlal marsruudil liikuvad liiniveo bussid) arv 2015. aastal ca 11800 sõidukit ehk 75% D-kategooria sõidukite koguarvust.

5.3 Liidestuvad süsteemid

Infosüsteem peab võimaldama liidestamist X-tee andmevahetust piirikontrolli andmekoguga (edaspidi PIKO)⁹. Piirikontrolli andmekogu liidese tehniline kirjeldus on käesoleva tehnilise kirjelduse Lisas 2.

5.4 Nõuded turvalisusele

Kasutajate tuvastamine peab olema lahendatud viisil, mis võimaldaks pärast kasutaja autentimist automaatselt kontrollida välisest süsteemist kasutaja õigusi. Õiguste puudumisel ei lubata kasutajat süsteemi. Kontrollpäring teostatakse HTTP/REST protokolliga kasutades.

5.5 Veebirakenduse turvanõuded

Veebirakenduste testimiseks kasutatakse OWASP v3 (www.owasp.org) meetodikat. Tarnitavad tulemid peavad vastama OWASP (Open Web Application Security Project) ASVS tasemele L2 (L2A ja L2B).

Teenuse pakkuja kohustus on hankida nõuete vastavuse kontrolliks turvatest sõltumatu osapoolt ning tarnida turvatesti raport.

5.6 Nõuded logimisele

5.6.1 infosüsteemi logikirje peab sisaldama vähemalt järgmist infot:

5.6.1.1 KES - tegevuse teostaja (võimalusel seostatav füüsilise isikuga);

5.6.1.2 MIDA - tegevuse/sündmuse liik või klass (kasutaja tuvastamine, administreerimine, operatsioon, kasutus) ning tegevuse detailid;

5.6.1.3 MILLAL - ajamärgistus, mis sisaldab täpset sündmuse kuupäeva ning kellaega;

5.6.2 infosüsteemi detailsemad logimise põhimõtted ja miinimumnõuded logikirjele on lisatud käesoleva tehnilise kirjelduse lisana;

5.6.3 lõplikud detailid, kuidas logitakse, mida logitakse ja kuhu logitakse, selgitatakse välja koostöös tellijaga ja dokumenteeritakse enne arendustööde algust.

5.7 Keskkonnad

Infosüsteemi pakkuja tagab IKT-süsteemide töökeskkonna ja testkeskkonna. Testkeskkond peab võimaldama infosüsteemi funktsionaalsust.

5.8 Hooldustööde teostamine

5.8.1 infosüsteemi hooldustöid, mis ei häiri teenuse kasutamist, teostatakse üldjuhul ajavahemikul 00.00-06.00. Hooldustööd tuleb igakordselt ja eelnevalt e-kirja teel kooskõlastada Politsei- ja Piirivalveametiga;

5.8.2 hooldustöödest, mis häirivad teenuse tööd, teatatakse Politsei- ja Piirivalveametile e-kirja teel ette vähemalt 5 (viis) tööpäeva. Politsei- ja Piirivalveametil on õigus hooldustööde kooskõlastamisest keelduda, pakkudes muu sobiva tööde teostamise aja;

5.8.3 kui ohtu on sattunud andmete konfidentsiaalsus ja/või terviklikkus, teostatakse hooldustööd viivitamata, teavitades sellest esimesel võimalusel Politsei- ja Piirivalveametit;

5.8.4 uuendused tuleb eelnevalt testida testkeskkonnas. Enne uuenduse tootmiskeskonda paigaldamist esitatakse Politsei- ja Piirivalveametile testraport;

5.8.5 Politsei- ja Piirivalveametil õigus tutvuda kõikide planeeritud ja teostatud hooldustöödega;

5.8.6 vajadusel lepivad osapooled kokku hooldustööde teostamise täpsemad tingimused.

5.9 Andmed

---

⁹ Siseministri 20. detsembri 2007. aasta määrus nr 83 „Piirikontrolli andmekogu pidamise põhimäärus“
<https://www.riigiteataja.ee/akt/111032015005>

- 5.9.1 teenuse pakkuja tagab teenuse talitluspidevuse, omab vastavaid plaane ja kontrollib neid regulaarselt. Taasteplaan kontrollitakse 1 (üks) kord aastas ja tulemused esitatakse Siseministeriumile;
- 5.9.2 halduslepingu lõppemisel antakse andmekogu andmed üle andmekogu vastutavale töötajale. Andmete üleandmisel peab olema tagatud andmete turvalisus ja terviklikkus;
- 5.9.3 andmete arhiveerimisel juhendatakse "Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu põhimääruses"¹⁰ sätestatust.

5.10 Vigade kõrvaldamise maksimaalne aeg

5.10.1 Kriitiline viga: 120 minutit

Kriitiline viga – viga, mis takistab oluliselt menetlusprotsessi või süsteemi toimimist. Olukord, kui infosüsteemi kasutaja ei saa täita oma tööülesandeid või funktsioone ja mis ei ole põhjustatud riistvarast, muust tarkvarast või muust arendustööst. Kriitiline viga on muuhulgas infosüsteemi hangumine, mitteautoriseeritud operatsiooni teostamine, infosüsteemis olevate andmete hävimine või kahjustumine või ebaõigete tulemuste andmine või infosüsteemi käideldavuse või jõudluse või reaktsiooniaegade mittevastavus kokkulepitud nõuetele, samuti ebamõistliku sagedusega mittekriitilised vead.

5.10.2 Keskmise mõjuga viga: 10 ööpäeva

Keskmise mõjuga viga – infosüsteemi toimehäire, mis ei ole põhjustatud riistvarast, muust tarkvarast või muust arendustööst ja mida ei saa käsitleda kriitilise veana. Keskmise mõjuga veaks loetakse: Tarkvaraga seotud probleemi, mis ei sega teatavate reservatsioonide järgimisel normaalset töötamist; Väiksema tähtsusega funktsionaalsuseid, mis ei ole käideldavad; Olukorda, kus eksisteerib ajutine aktsepteeritav vastukaal probleemi vältimiseks.

5.10.3 Väheste mõjuga viga: 20 ööpäeva

Väheste mõjuga viga - infosüsteemi toimehäire, mis ei ole põhjustatud riistvarast, muust tarkvarast või muust arendustööst ja mida ei saa käsitleda kriitilise veana ega keskmise mõjuga veana.

5.10.4 Kriitilised vead sisulistes andmetes: 120 minutit

Kriitilised vead sisulistes andmetes – andmevead infosüsteemis piiriületaja kohta, mis rakenduse kasutajale loovad tegelikkusega mittevastava olukorra ning mille tulemusel piiri ületamine pole võimalik või see on oluliselt raskendatud.

5.11 Teenindussoovide täitmine

- 5.11.1 teenindussoov on Siseministeriumi ja Politsei- ja Piirivalveameti poolt teenuse pakkujale esitatav lühitellimus, mida ei realiseerita arendusena tarkvara funktsionaalsuses;
- 5.11.2 teenindussoovi sisuks võib olla juurdepääsu loomise või muutmise tellimus, andmete parandamise tellimus, statistika või väljavõtte koostamise tellimus, konsultatsioon, parameetrite muutmine, infomaterjalide lisamine või täiendamine, logide edastamine jmt;
- 5.11.3 teenindussoovid esitatakse teenuse pakkujale e-kirja teel;
- 5.11.4 teenindussoovid, välja arvatud konsultatsioon, juhendamine, statistika ja aruandlus, esitatakse digitaalselt allkirjastatuna;
- 5.11.5 konsultatsioon või juhendamine toimub teenuse pakkuja poolt kas telefonitsi, e-kirja teel või mõnel muul viisil;
- 5.11.6 Teenuse pakkuja on kohustatud teenindussoovi täitma 5 (viie) tööpäeva jooksul, arvates teenindussoovi esitamise päevast. Teenindussoovi täitmistähtaaja arvestamine peatub, kui teenindussoov vajab täpsustamist ning saadetakse tagasi selgituste saamiseks.

---

¹⁰ Siseministri 11. augusti 2010. aasta määrus nr 34 „Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu põhimäärus“

5.12 **Kasutajatugi**

Teenuse kasutamisega seotud küsimustes pöörduvad infosüsteemi kasutajad teenuse pakkuja poolt veebilehel www.eestipiir.ee ja www.estonianborder.eu avaldatud klienditeeninduse kontaktidel (telefoninumber ja e-posti aadress).

6. Nõuded C- ja D-kategooria sõidukite piiriületuse ootealale

6.1 Ootealade minimaalsed suurused:

C- ja D- kategooria sõidukitele

Narva piiripunkt	25 kohta
Koidula piiripunkt	60 kohta
Luhamaa piiripunkt	60 kohta

6.2 Ooteala teenus peab olema tagatud ööpäevaringselt;

6.3 Ooteala peab asuma Eesti Vabariigi territooriumil kuni 5 km raadiuses piiripunktist ning võimalikult lähedal piiripunkti suunduvale põhimaanteele ning selle asukoht ei tohi kaasa tuua piiripunkti suunduva sõiduki juhile olulisi aja- ja rahalisi kulutusi. Kui piiripunkt asub linna territooriumil ning liikluskorralduslikult ei ole võimalik või otstarbekas nimetatud tingimusi täita, siis nimetatud nõuded ootealale ei laiene;

6.4 Ooteala asukohale suunavad viidad peavad olema paigaldatud põhimaanteedele, samuti tugi- ja kõrvalmaanteedele selliselt, et ooteala asukoht oleks sõiduki juhile üheselt arusaadav. Piiripunkti sisenemise korraldamise tagamiseks peavad olema paigaldatud ootealalt piiripunkti suunavad viidad nii, et ootealalt piiripunkti liikumisel oleks piiripunkti asukoht üheselt arusaadav;

6.5 Ooteala peab vastama ehitusseadustikus ja majandus- ja taristuministri 14. juuli 2015. aasta määruses nr 92 „Tee seisundinõuded“ sätestatud nõuetele. Juurdesõidutee ootealale ja ooteala peavad vastama kattega tee seisundinõuetele. Ootealale juurdesõidutee ja liikluskorraldus ootealal peavad olema korraldatud viisil, et oleksid täidetud tingimused ohutuks liiklemiseks ja väljumiseks piirile;

6.6 Juurdesõiduteel ootealale ja ootealal peab olema tagatud heakord kooskõlas keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja jäätmeseadusega, tagatud peab olema talihooldus;

6.7 Ootealal peab olema korraldatud parkimine;

6.8 Ooteala peab olema ümbritsetud vähemalt 1,5 meetri kõrguse piirdeaiaga ning valgustatud;

6.9 Ootealal peab olema tagatud jäätmekogumiskonteinerite või muude jäätmemahutite olemasolu ja korraldatud jäätmevedu;

6.10 Ootealal peab olema tagatud võimalus kasutada tualetti;

6.11 Ootealal peavad olema infosüsteemiga liidestatud elektroonilised tablood infoga piiripunkti suunatavate sõidukite kohta kategooriate kaupa. Tabloo (de) asukoht (asukohad) peab/peavad võimaldama info nägemist kogu ooteala ulatuses. Tabloode või infosüsteemi mittetöötamisel peab teenuse pakkuja tagama sõidukite õigeaegse piiripunkti suunamise muude vahenditega;

6.12 Ootealale sisenemine ja ootealalt väljumine peavad olema korraldatud tõkkepuudega;

6.13 Ootealale sisenemiseks tõkkepuu avamiseks peab olema:

6.13.1 olemasoleva broneeringu tuvastamise võimalus (BAR, QR-kood, broneeringunumbri sisestamise võimalus vms);

6.13.2 broneeringu puudumisel peab olema võimalus ootealale sisenemiseks ilma broneeringunumbrita.

6.14 Ootealalt väljumiseks tõkkepuu avamiseks peab olema:

6.14.1 kutse infosüsteemist piirile (info ooteala tablool);

6.14.2 broneeringunumbri või BAR-koodi (vms) tuvastamise võimalus.

6.15 Ooteala kasutajal peab olema võimalus pöörduda ootealaga seotud küsimustes abi saamiseks teenuse pakkuja poole. Infotelefoni number peab olema nähtav ootealale sisenemisel ja ootealal.

6.16 Ootealal peab olema informatsioon kättesaadav vähemalt eesti, vene ja inglise keeles. Juhul, kui ootealal on teenindaja, on teenindaja kohustuslik eesti keele keeleoskustase B-1¹¹.

¹¹ Keeleseaduse Lisa 1 Keeleoskustasemete kirjeldused <https://www.riigiteataja.ee/aktiis/1230/3201/5257/lisa1.pdf#>

7. Nõuded A- ja B-kategooria sõidukite piiriületuse ootealale

7.1 Ooteala minimaalsed suurused:

A- ja B- kategooria sõidukitele

Narva piiripunkt	50 kohta
Koidula piiripunkt	30 kohta (valmisolek tagatakse 30 päevase etteteatamisega)
Luhamaa piiripunkt	30 kohta (valmisolek tagatakse 30 päevase etteteatamisega)

7.2 Ooteala teenus peab olema tagatud ööpäevaringselt;

7.3 Ooteala peab asuma Eesti Vabariigi territooriumil kuni 5 km raadiuses piiripunktist ning võimalikult lähedal piiripunkti suunduvale põhimaanteele ja selle asukoht ei tohi kaasa tuua piiripunkti suunduva sõiduki juhile olulisi aja- ja rahalisi kulutusi. Kui piiripunkt asub linna territooriumil ning liikluskorralduslikult ei ole võimalik või otstarbekas nimetatud tingimusi täita, siis nimetatud nõuded ootealale ei laiene;

7.4 Ooteala asukohale suunavad viidad peavad olema paigaldatud põhimaanteedele, samuti vajadusel tugi- ja kõrvalmaanteedele selliselt, et ooteala asukoht oleks sõiduki juhile üheselt arusaadav. Piiripunkti sisenemise korraldamise tagamiseks peavad olema paigaldatud parklast piiripunkti suunavad viidad nii, et ootealalt piiripunkti liikumisel oleks piiripunkti asukoht üheselt arusaadav;

7.5 Ooteala peab vastama ehitusseadustikus ja majandus- ja taristuministri 14. juuli 2015. aasta määruses nr 92 „Tee seisundinõuded“ sätestatud nõuetele. Juurdesõidutee ootealale peavad vastama kattega tee seisundinõuetele. Ootealalejuurdesõidutee ja liikluskorraldus ootealal peavad olema korraldatud viisil, et oleksid täidetud tingimused ohutuks liiklemiseks ja väljumiseks piirile;

7.6 Juurdesõiduteel ootealale ja ootealal peab olema tagatud talihooldus;

7.7 Ootealal peavad olema infosüsteemiga liidestatud elektroonilised tablood infoga piiripunkti suunatavate sõidukite kohta kategooriate kaupa. Tabloo (de) asukoht (asukohad) peab võimaldama info nägemist kogu parkla ulatuses. Tabloode või infosüsteemi mittetöötamisel peab teenuse pakkuja tagama sõidukite õigeaegse piiripunkti suunamise muude vahenditega;

7.8 Ootealale sisenemine, ootealalt väljumine ja piiripunkti territooriumile sisenemine peavad olema korraldatud tõkkepuudega;

7.9 Ootealale sisenemiseks tõkkepuu avamiseks peab olema:

7.9.1 olemasoleva broneeringu tuvastamise võimalus (BAR, QR-kood, broneeringunumbri, sõiduki registreerimisnumbri sisestamise võimalus vms);

7.9.2 elavasse järjekorda koha võtmisel sõiduki registreerimisnumbri sisestamise (manuaalne või elektrooniline) võimalus, millele järgneb tõkkepuu avanemine.

7.10 Ootealale sisenemisel fikseeritakse sõiduki saabumise aeg ja registreerimise number, mille alusel kantakse sõiduk elavasse järjekorda ja hakatakse arvestama ootealal viibimise aega. Ooteala kasutamise eest ei võeta tasu kui A- ja B- kategooria sõidukile võetakse elavasse järjekorda ootejärjekorra koht ootealale sisenemisel automaatse numbrituvastussüsteemi või iseteeninduskioskit kasutades ning sõiduk suunatakse piiripunkti 15 (viisteist) minuti jooksul alates ootejärjekorra koha võtmisest¹².

7.11 Ootealalt väljumiseks tõkkepuu avamiseks peab olema:

7.11.1 kutse infosüsteemist piirile (info ooteala tablool);

7.11.2 broneeringunumbri või BAR-koodi vms tuvastamise võimalus.

---

¹² RiPS § 8³(4) Kui sõiduk on suunatud piiriületuse ootealale, kuid ei kasuta tegelikult piiriületuse ooteala teenust ja suunatakse kohe piiriületuseks piiripunkti, siis piiriületuse ooteala kasutamise eest tasu ei võeta.

Lisa 1 Infosüsteemi detailsed logimise põhimõtted ja miinimumnõuded logikirjele

1. Logimise põhimõtted

- 1.1 Logimiseks tuleb kasutada standardseid komponente (nt *Log4*).
- 1.2 Logimine peab olema optimeeritud. Kui ei ole eraldi nõutud, tuleb välistada informatsiooni dubleerimist logides.
- 1.3 Juhul kui ühe päringu kohta tekib kirjeid mitmesse logisse, siis peab olema võimalik neid kirjeid ühise välja abil siduda (näiteks unikaalne päringu id, mitte kellaaeg).
- 1.4 Logifailid peavad olema loetavad tekstilisel kujul (ascii txt formaat). Kui teenuse juures on nõutav ka andmebaasis hoitav tegevuselogi, on see lisaks failipõhisele logile.
- 1.5 Süsteemi spetsiifilised andmed logikirjes (*payload*) võimalusel koostada JSON formaadis.
- 1.6 Kõik väljanimed kirjeldused, parameetrite nimetused ja muu informatsioon peab olema võimalusel inglise keeles.
- 1.7 Logitud peavad olema kõik tegevused andmetega, sh arvestada:
  - 1.7.1 logida tuleb kõik autentimise katsed (hoolimata tulemusest);
  - 1.7.2 logida tuleb kasutajate poolt algatatud tegevused;
  - 1.7.3 logida tuleb taustaprotsesside tegevused;
  - 1.7.4 logida tuleb nii õnnestunud kui ebaõnnestunud tegevused.
- 1.8 Mitte kunagi ei logita:
  - 1.8.1 kasutajate salasõnu tekstilisel kujul;
  - 1.8.2 privaatvõtmeid;
  - 1.8.3 seansivõtme väärtust (nt seansi tokeneid või -küpsiseid) - logida võib seansivõtmet tuletatud räsi või muu pöördumatu tuletis;
  - 1.8.4 andmebaasidest tagastatud päringute täisvastuseid tekstilisel kujul - logida võib andmete tagastamise fakti ja/või vastuse pikkust.
- 1.9 Sisendandmed peavad olema eristatavad rakenduselt endalt pärinevatest andmetest.
- 1.10 Logitavates andmetes tuleb enne logifaili kirjutamist kodeerida kõik non-printable sümbolid, välja- ning reaeraldajad (st kogu kasutaja sisendit peab olema võimalik taastada, va punktis 6 toodud andmed), välistamiseks logisüste ja sellega seonduvaid ründeid. Logitavad andmeväljad eraldatakse tabulatsiooniga.
- 1.11 Logikirjed jaotatakse võimalusel järgnevalt (erinevatesse failidesse):
  - 1.11.1 seansilogi - info kasutajate tuvastamise, rakendusse või kõrgema turvalisusega rakenduse osasse sisenemiste, väljumiste, seansi aegumise, tühistamiste jmt kohta.
  - 1.11.2 tegevuslogi - kogu informatsioon kasutajate ja taustaprotsesside tegevuste kohta koos sisendparameetritega (sh väliste ressursside kasutamise kohta).
  - 1.11.3 silumislogi - arendajate jaoks vajalik *debug* info, toodangukeskkonnas peaks *debug* vaikimisi välja olema lülitatud;
  - 1.11.4 turvalogi - turvalisusega seotud eeldefineeritud sündmused, mida otsitakse (*SQL injection*, IP muutus seansi keskel kui see pole lubatud, kasutaja käivitas käsu, mida tal ei ole lubatud käivitada jms);
  - 1.11.5 vealogi - erinevate veaolukordade info, mida võimalusel jaotada kaheks:
    - 1.11.5.1 tehniline vealogi - erinevad süsteemsed veateated (probleemid liidestega, süsteemsete taustatööde veateated, vead, mida ei ole püütud (unhandled exceptions));
    - 1.11.5.2 kasutajate vealogi - kasutajate tegevuse tõttu esile kutsutud vead, mis on käsitletud (handled exceptions).
- 1.12 Vajadusel peab logid edastama kokkuleppel tellijaga kas perioodiliselt või reaajas tellijale.

1.13 Logide spetsiifika (mida logitakse, kuidas sündmused logifailidesse on jagatud) peab olema kirjeldatud teenuse dokumentatsioonis.

2. Miinimumnõuded logikirjele

Logikirjes (minimaalselt tegevuse- ja seansilogi kirjes) peab sisalduma informatsiooni, et vastata küsimustele kes, mida, kus, kust, millal, kuidas ja tulemus.

2.1 KES - tegevuse teostaja:

2.1.1 peab olema unikaalne vähemalt teenuse piires;

2.1.2 peab olema seostatav füüsilise isikuga kui vähegi võimalik;

2.1.3 automaatprotsessid peavad olema selgelt tuvastatavad;

2.2 MIDA - tegevuse/sündmuse liik või klass (kasutaja tuvastamine, administreerimine, operatsioon, kasutus) ning tegevuse detailid:

2.2.1 üheselt identifitseeriv viide objektile või komponendile, mida kasutati;

2.2.2 tegevuse tüüp (login, timeout, search, request, query, ...) või kasutatud meetod ja nende sisend-andmed;

2.2.3 tegevusega seotud muud andmed ja sisendväärtused mida töödeldi tegevuse käigus või mis on olulised, näiteks failide nimed, päringu objektid, autentimismeetod (parool, ID kaart vms).

2.3 KUS - infosüsteemi identifikaator, mille abil on võimalik kindlaks teha täpne rakendus ja selle instants, mille suhtes tegevus teostati.

2.4 KUST - seadme unikaalne identifikaator (nimi, ip aadress, seadme sertifikaat), kust tegevus toime pandi:

2.4.1 identifikaatori abil peab olema võimalik üheselt tuvastada seade, kust sündmus toime pandi;

2.4.2 IP aadressi puhul peab olema tuvastatav lõpp-seadme IP aadress.

2.5 MILLAL - ajamärgistus, mis sisaldab täpset sündmuse kuupäeva ning kellaega:

2.5.1 aeg peab olema vähemalt sekundi täpsusega;

2.5.2 aeg peab olema UTC ajavööndis;

2.5.3 ajaformaadina kasutada ISO8601 koos ajavööndi infoga (nt formaat YYYY-MM-DDTHH:mm:ss.SSSZ).

2.6 TULEMUS - kui ei ole kokku lepitud teisiti siis päringute vastuseid täies mahus maha ei salvestata. Logisse tuleb kirjutada tulemust iseloomustavad andmed, näiteks: tulemuse tüüp (success, attempt, failure, error), vastuse suurus (nii baitides kui ridade arvuna) vms.

Lisa 2 Piirikontrolli andmekogu (edaspidi PIKO) liidese tehniline kirjeldus

Ootejärjekorra koha otsing

PIKO teeb päringu piiriületuse ootejärjekorra infosüsteemi.

Sisend
Ootejärjekorra kohta otsitakse järgmiste tunnuste alusel: 1. sõiduki registreerimisnumber 2. sõiduki registreerimise riik (kahetäheline kood)
Väljund
Vastuses esitatakse leitud sõiduki kohta: 1. ootejärjekorra koha kood 2. ootealalt/parklast väljumise aeg 3. sõiduki andmed

3.1. registreerimisnumber
3.2. registreerimise riik (kahetäheline kood)
4. juhi andmed
4.1. eesnimi
4.2. perenimi
4.3. sünniaeg

Ootejärjekorra koha kinnitamine

Piiriületuse staatuse muutmisel (Piiriületus lubatud, Suunatud II astmesse) saadab PIKO infosüsteemile tagasi ootejärjekorra koha koodi piiriületuse staatusele vastava päringuga. Kui ootejärjekorra koha koodi ei leita ja piiriületus katkestatakse, siis päringut infosüsteemile ei saadeta.

Piiriületuse lubamine

Sisend
Ootejärjekorra koht kinnitatakse järgmiste tunnuste alusel: 1. ootejärjekorra koha kood
Väljund
Vastuses esitatakse ootejärjekorra koha kinnitamise kohta: 1. ootejärjekorra koha kood 2. kas õnnestus (true/false)
Märkused
<ul style="list-style-type: none"> • Päringu tegemiseks kasutatavad PIKO parameetrid (hallatavad): • Päring saadetakse automaatselt peale piiriületuse lubamist I astmes (PÜ staatus „Piiriületus lubatud“).

Piiriületuse suunamine II astmesse

Sisend
Ootejärjekorra koht kinnitatakse järgmiste tunnuste alusel: 1. Ootejärjekorra koha kood 2. II astmesse suunamise põhjus (optional)
Väljund
Vastuses esitatakse ootejärjekorra koha kinnitamise kohta: 1. ootejärjekorra koha kood 2. kas õnnestus (true/false)
Märkused
<ul style="list-style-type: none"> • Päringu tegemiseks kasutatavad PIKO parameetrid (hallatavad): • Päring saadetakse automaatselt peale piiriületuse suunamist II astmesse I astme kontrolli käigus (PÜ staatus „Suunatud II astmesse“).